

tes ligeledes, når en bestemt lov giver ekspropriationsadgang til bestemte anlæg, f. eks. en motorvej eller en havn. I Årenes løb har der endvidere udviklet sig en praksis for, at der i henhold til love med ekspropriationshjemmel til anlæg af en bestemt art nedsættes kommissioner til behandling af alle ekspropriationssager, der rejses i henhold til en given lovbestemmelse, dog geografisk begrænset således, at der er en kommission for øerne og en kommission for Jylland. Som eksempler kan nævnes kommissioner for militære anlæg, dige- og kystsikringsanlæg for statens regning, stærkstrømsanlæg, lufthavnsanlæg og anlæg i henhold til vejbestyrelseslovens § 31.

Da ekspropriationskommissionernes arbejdsopgaver varierer fra tilfælde til tilfælde i art, sted og omfang, er den nuværende ordning praktisk.

Bindes ekspropriationskommissionernes virksomhedsområde ved en lovbestemmelse til et bestemt geografisk område, vil det kunne ske, at flere kommissioner skal beskæftige sig med samme anlæg, f. eks. et jernbaneanlæg eller en pipe-line. Dette kan ikke anses for praktisk. Lovforslaget binder derfor ikke ekspropriationskommissionernes virkeområde, men overlader det til ministeren at bestemme kommissionernes antal og kompetenceområde. Dette forudsættes som under den nugældende retstilstand at kunne afgrænses såvel geografisk som sagligt.

Til § 6.

Reglerne i *stk. 1 og 2* omhandler kommissionernes sammensætning og svarer med en enkelt ændring, hvorom nærmere nedenfor, til jernbaneforordningens regler om sammensætning af besigtigelses- og ekspropriationskommissionerne.

Formand er efter lovforslaget vedkommende kommissarius, jfr. bemærkningerne til § 4. To medlemmer foreslås udnævnt af ministeren for offentlige arbejder. De deltager i behandlingen af alle sager, der forelægges vedkommende kommission, og bidrager herved sammen med kommissarius til at sikre ensartethed i bedømmelsen af ligeartede spørgsmål. De af ministeren udpegede personer er ifølge nugældende praksis ofte medlemmer af flere kommissioner og er normalt tilknyttet dette arbejde gennem en længere årrække, hvorved de erhverver sig en betydelig erfaring på dette specielle område. Ligesom kommissarius har de mulighed for at sikre, at der følges ensartet praksis, og at også almindelige synspunkter kommer til deres ret. Den bestående praksis om udpegning af disse medlemmer forudsættes i det hele opretholdt.

Endvidere udpeger ifølge jernbaneforordningens regler vedkommende amtsråd to kommissionsmed-

lemmer. Disse medlemmer deltager kun i de sager eller den del af en sag, som falder inden for vedkommende amtsrådsreds og de i dennes område liggende købstæder. Deres virksomhed er således stedligt begrænset. Dog gælder det i henhold til lov af 23. december 1861, at en kommission, der virker inden for Københavns kommunes område, tiltrædes af to af (nu) Københavns byret udpegede medlemmer i stedet for de to amtsvalgte medlemmer. Endelig deltager der i kommissionens forhandlinger to repræsentanter for vedkommende by- eller sogneråd, men disse „delegerede“, som de benævnes, har ikke stemmeret.

Efter de erfaringer, der er gjort under den bestående retstilstand, må det anses for værdifuldt for kommissionernes arbejde, at den ved siden af det mere faste element, repræsenteret ved kommissarius og de af ministeren udpegede medlemmer, også sikres et mere lokalpræget element. Særligt betydningsfuldt er dette ved bedømmelsen af projekterne, når disse berører lokale interesser, og det synes rimeligt, at et lokalorienteret element får direkte indflydelse på udformningen af projektet. Også ved erstatningsfastsættelsen vil det være af værdi, at der deltager kommunale repræsentanter, som kan bidrage til, at der under kommissionens behandling bliver lagt tilstrækkelig vægt på de lokale forhold. Endvidere er den kommunale repræsentation egnet til at underbygge ekspropriationernes tillid til, at deres interesse varetages i kommissionen, og til rigtigheden af de afgørelser, der træffes. At et folkevalgt organ har indflydelse på kommissionernes sammensætning må derfor anses for særdeles betydningsfuldt. Den udvikling, der er foregået siden jernbaneforordningen, har givet anledning til at overveje, om fordelingen af udpegningsretten mellem amts-, by- og sogneråd bør opretholdes. I så henseende må det forekomme mindre naturligt, at vedkommende amtsråd udpeger kommissionsmedlemmer til behandling af sager, der falder inden for købstædernes område. Lovforslaget går derfor ud på, at vedkommende kommunalbestyrelse udpeger de to sidste kommissionsmedlemmer ved ekspropriationer i købstæder, i København og på Frederiksberg. Uden for disse områder må det derimod anses for hensigtsmæssigt at opretholde den nuværende ordning, som har fungeret godt i praksis. Hvis vedkommende sogneråd kunne udpege medlemmer med stemmeret, kunne det befrygtes, at lokale interesser fik for stor vægt ved afgørelser, der har væsentlig betydning for større områder. Det må derfor være tilstrækkeligt, at de sognedelegerede har fuld adgang til at gøre deres synspunkter gældende, selv om de